

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Piątek, dnia 9 lutego 1917 r.

TEATR POLSKI, Cegielniana Nr. 63.

W sobotę, dnia 10-go lutego i w niedzielę, 11-go lutego r. b. o godzinie 8 wieczór ze współudziałem p. KNAKE-ZAWADZKIEGO artyści teatru „Rozmaitości“

WESELE

dramat w 3-ach akt. St. Wyspiańskiego

W niedzielę, dnia 11-go lutego r. b. o g. 3 po poł., ze współudziałem p. KNAKE-ZAWADZKIEGO artyści teatru „Rozmaitości“

OTELLO

tragedja w 5 aktach (9 odst.) W. Szekspira

W środę, dn. 14 b. m. Przedstawienie dla prenumeratorów w „Kurjera Łódzkiego“ o godzinie 8 wieczór

„Otello“

tragedja w 5 aktach (9 odst.) W. Szekspira

Z gościnnym występem p. ST. KNAKE-ZAWADZKIEGO.

Wszystko do nabycia w cukierni Koszkowskiego. Teatr czynny we wtorek, czwartek w niaćki, w sobotę w niedzielę i święta dwa razy

Ameryka

wobec blokady Anglii.

Odpowiedzią Ameryki na ogłoszenie blokady Anglii, było zerwanie stosunków dyplomatycznych z państwami centralnymi. Zerwanie to było naturalną — sądząc ze stanowiska amerykańskiego — konsekwencją wymiany not w sprawie działalności łodzi podwodnych.

Co teraz będzie?

Rozważmy naprzód stosunki, panujące w Stanach Zjednoczonych. Państwo to nawskroś angielskie, jest naturalnym stronnikiem Anglii, a przeciwnikiem Niemiec. Partja germanofilska nie wywiera żadnego wpływu na politykę zagraniczną. Podstawą myślenia i czucia jest jednak nie kwestja narodowościowa, ale interes. Z tego punktu widzenia rzeczy biorąc, nie należy się spodziewać dalszych kroków, bo czynny udział w wojnie nie może dać Ameryce korzyści, nawet w razie zwycięstwa koalicji, a naraża ją na znaczne koszty.

Z chwilą, kiedy Wilson zażądał 500 milionów dolarów kredytu, skończyły się złote żniwa, a rozpoczął się okres inwestycji nierentownych. Zerwanie stosunków było aktem godności politycznej, ale było przygotowane przez politykę angielską.

Obecnie należy kwestję w ten sposób postawić. Kto będzie w Ameryce miał większy wpływ, polityka angielska, czy amerykański business. W pierwszym wypadku — wojna, w drugim status quo. Wybór kierunku będzie zależał od decyzji państw neutralnych i od skutków blokady.

Państwa neutralne z wyjątkiem snąc Norwegii, stojącej już pod angielskim obuchem, powitają blokadę, jako sposób przyspieszenia pokoju.

Skutki blokady będą zaś niewątpliwie pomyślne dla państw centralnych. Gdyby Niemcy nie byli pewne rezultatów, nie byłyby się angażowały.

Wypowiedzenie wojny przez Amerykę, mogłoby być o tyle dla niej zgubnem, o ile dla państw centralnych korzystnem. Ameryka nigdy neutralną nie była. Dostarczała broń, amunicję, żywność, wszelkie towary i pieniądze. Cóż więcej może zrobić w razie wypowiedzenia wojny? Flota jej do Berlina nie dojedzie, a wojska nie posie, bo go niema. W razie zaś przegranej może być zmuszona, do zapłacenia indemnizacji. Możliwość tej straty, połączona z faktycznymi kosztami stanu wojennego, powstrzyma Amerykę od dalszych kroków.

W chwili obecnej Ameryka mimowoli oddała nam podwójną przysługę.

Zerwaniem stosunków dyplomatycznych, Ameryka przyspiesza pokój. O ile państwa koalicji są zależne od Anglii, o tyle Anglia jest zależna od Ameryki. Z chwilą, kiedy Ameryka przestanie zarabiać na wojnie, zarzuci ona politykę anglofilską i powie: koniec! Powie w ten sposób, że przestanie Anglię wspomagać.

Zerwaniem stosunków dyplomatycznych Ameryka pomogła do przeprowadzenia skutecznej blokady. O ile Niemcy musieli się jeszcze z nią liczyć, to zatopianie okrętów przedstawiało zawsze pewne trudności. Teraz każdy okręt w strefie, ograniczonej przez Niemcy, jest okrętem nieprzyjacielskim. Komendant łodzi przestaje być politykiem, a staje się wyłącznie żołnierzem. Upraszcza to jego zadanie i zapewnia pomyślny rezultat.

Oslabienie Anglii i odcięcie zarobku Ameryce, położą koniec wojnie przed, aniżeli konferencje, inscenizowane przez państwa, które zarabiały na wojnie.

Pokój może być tylko podyktowanym przez zwycięzcę, albo też może być wynikiem interesów pojedynczych państw wojujących, nigdy zaś skutkiem retoryki osób trzecich.

Dwie największe potęgi, jedna biorąca czynny udział w wojnie — Anglia, druga biorąca udział pośredni — Ameryka, znalazły się wskutek blokady w całkiem zmienionych warunkach. Zobaczymy, czy ta zmiana położenia, nie przyspieszy pokoju.

Leg. Dr. Kowmar.

Tymczasowa Rada Stanu.

Posiedzenie VI odbyło się w dn. 7 b: m. pod przewodnictwem Marszałka Koronnego, w obecności 21 członków Rady Stanu, obu Komisarzy i 4-oh zastępców,

Obrady rozpoczęły się o g. 10 rano, a przebieg ich według komunikatu był następujący:

Po odczytaniu i przyjęciu protokółu piątego posiedzenia Sekretarz Tymczasowej Rady Stanu odczytał

ADRESY

nadesłano od:

Warszawskiej Gminy Starozakonnych, Profesorów i Docentów Uniwersytetu i Politechniki w Warszawie, i w pracowników m. Łodzi, i w Literatów i Dziennikarzy Polskich w Łodzi, Rady Miejskiej m. st. Łodzi, Rady Miejskiej m. Kielc, Rady Miejskiej m. Olkusza, Członków Magistratu, Rady Miejskiej, organizacji społecznych, oraz licznych zaproszonych obywateli m. Włodarka, Rady Miejskiej m. Zamościa, Rady Miejskiej m. Opatowa, Rady Miejskiej m. Warty, Rady powiatowej Mysłenickiej, Zjednoczenia Stronnictw Demokratycznych (Str. Pracy Narodowej, Str. Narodowo-Radykalnego i Zjednoczenia Postępowego), Rady Narodowej pow. Zamojskiego, Wydziału Narodowego ziemi Łukowskiej, Wydziału Ostrowskiego Centralnego Komitetu Narodowego Rady Narodowej i wiecu ludowego w Łasku.

Polskiego stronnictwa ludowego ziemi Łukowskiej, Rady okręgowej Polskiego Stronnictwa Ludowego pow. Łódzkiego, Brzeskiego i Łaskiego, Centralnego Komitetu Narod w Łomży, Narodowej Rady Okręgowej Zagłębie Dąbrowskiego, Komitetu Organizacyjnego Stronnictwa Polskiej Demokracji, wszystkich instytucji i obywateli z okolicy Kolbisi, powiatu Mińsko-Mazowieckiego, wiecu obywateli m. Cechnowa, Obywateli m. Kalisza, posiedzenia obywatelskiego w Kielcach, Cechów rzemieślniczych m. Łodzi, Zjednoczenia Polskich Związków zawodowych w Zawierciu, obywateli i soltysów gm. Łask, Rady Związków zawodowych (drukarni, garbarzy, murarzy, szewców, kelnerów i pracowników igły) w Lublinie, Narodowego Związku Robotniczego w Piotrkowie, Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich w Siedlcach i Słuchaczy Wyzszych Kursów dla administracji.

Następnie wysłuchano sprawozdania z wydziału wykonawczego w referacie p. J. M. Pomorskiego z dwóch posiedzeń, oraz przyjęto do wiadomości zaproszenie przez Wydział Wykonawczy 5 osób na członków Rady Departamentu Sprawiedliwości z poza Rady Stanu, a mianowicie pp.: A. Anca, J. Glassa, J. Higersberga, J. Litauera, L. Supieńskiego.

Pieczczę Tymcz. Rady Stanu.

Z kolei przyjęto wniosek Wydziału Wykonawczego w kwestji pieczęci: „aby tymczasowo był używany Orzeł Biały przez T. R. St. do czasu, kiedy sprawa herbu Państwa Polskiego zostanie definitywnie zatwierdzona.“

Ochrona pracy.

W dalszym ciągu przyjęto wniosek pana Kunowskiego w sprawie ochrony pracy robotników przebywających poza granicami kraju.

W kwestji tej postawiono porozumienie się z władzami okupacyjnymi, które przyrzekły w tej mierze swoje współdziałanie.

Wreszcie przyjęto przedstawiony przez Dyrektora Departamentu Skarbu.

budżet

za drugą połowę miesiąca stycznia w sumie 16.633 mk. 80 fen.

Obsadzenie posad w biurach Rady Stanu.

Postanowiono, że przy obsadzeniu posad w Kancelarii i Biurach Rady Stanu oddawane będzie pierwszeństwo przy równych odpowiednich kwalifikacjach fachowych osobom, których krewni służą w wojsku polskiem lub w inny sposób przyczyniają się do odbudowy Państwa Polskiego.

Wskazywanie na prowincji.

Akcję wyborczą na prowincji w poszczególnych miastach podzielić można w obecnym stadium na 5 kategorii.

Do pierwszej zaliczymy wybory, które odbyły się lub odbywają się pod znakiem zgody i konsolidacji — powszechnej, dzięki czemu do walki wyborczej nie doszło i jednogłośnie przeszły wspólne listy kandydatów, wystawione przez zjednoczone obozy

narodowościowe i polityczne. (Dotychczas do kategorii tej kwalifikuje się akcja w Kaliszu, Płocku, Włodawku i Pruszkowie.)

Do drugiej kategorii zaliczymy wybory, jakie się odbyły przy częściowej konsolidacji, przy kompromisach, zawartych między niektórymi tylko obozami narodowościowymi lub wyraźnie politycznymi (Będzin, Sosnowiec it.d.).

Do trzeciej — zaliczymy wybory, które odbyły się przy otwartej walce wyborczej, bez żadnych kompromisów (jak dotychczas do kategorii tej zaliczyć możemy tylko wybory łódzkie).

Do czwartej zaliczymy wybory w mniejszych miasteczkach, gdzie uwidoczniła się tylko walka wyborcza między dwoma przeciwnymi obozami żydów i polaków i do piątej wreszcie — wybory rozbite, które z rozmaitych powodów, najczęściej wskutek niezłożenia list kandydackich przez różne obozy, nie doszły do skutku i odbędą się w drugim terminie (Tomaszów, Częstochowa).

Odnośnie konsolidacji powszechnej uważać ją musimy za taką, w pięciu kurjach uprzywilejowanych, albowiem wskutek olbrzymiej różnicy poglądów licznych organizacji robotniczych, działających na terenie kurji proletariackich — do całkowitego porozumienia nawet na czas wyborów, dojść, rzecz zrozumiała, nie może i nie doszło. Z częściowych kompromisów zanotujemy tylko konsolidację wyborczą w kilku miastach między N. Z. R. a Ch. Dem. i P.P.S. a lewicą.

O konsolidacji w Kaliszu i Włodawku pisaliśmy już dawniej, zastrzymamy się teraz na Płocku. Tutaj, podobnie jak w Kaliszu, grupujący wszelkie żywioły żydowskie Zjednoczony Komitet wyborczy żydowski zawarł w pierwszych pięciu kurjach kompromis wyborczy ze Zjednoczonym Polskim Komitetem Wyborczym.

Na mocy tego aktu z kurji tych do Rady Miejskiej weszło 5 żydów i 15 polaków. Z kurji VI wybrano również 2 kandydatów (polaków) Zjednoczenia polsko-żydowskiego, 1 socjalistę polskiego i 1 socjalistę międzynarodowego.

Kada więc m. Płocka składa się z 18 polaków, 5 żydów i 1 międzynarodowca. Przypominamy sobie jednak te obawy przed zmałorzowaniem foteli radzieckich przez żydów płockich lecz przekonujemy się, że były one niepiętne. Na listy wyborcze zapisało się bowiem tutaj 1889 polaków i 1248 żydów, mieli więc ci ostatni możność przeprowadzenia do Rady 9—10 kandydatów swoich, a przy wstrzymaniu się od głosowania wielu polaków, co jest faktem, więcej, niż 12. Tak korzystny rezultat zawdzięczać można tylko samemu żydom, którzy w swej powściągliwości nie sprzeciwiali się interesom polskimi zadowolili się tylko 5 mandatami.

Sytuacji wyborów przy częściowych kompromisach przyjrzymy się w następnych przeglądach wyborczych.

W miastach, liczących mniej, niż 20 tysięcy mieszkańców, wybory odbywają się nie systemem proporcjo-

nalnym, lecz ta lista kandydatów, która otrzyma większość głosów przeprowadza 2, 3, 4 lub 6 kandydatów. Tak, na przykład w Grójcu głosowało w kurji I (drobny handel i przemysł) — 450 żydów i 150 polaków (wybrano 3 żydów); w kurji II (właściciele nieruchomości) — 150 polaków a tylko 30 żydów (3 polaków) i wreszcie w kurji III-ej głosowało 119 polaków i 117 żydów (wybrano 3 polaków) Rada więc miasteczka Grójca składa się z 6 polaków i 3 żydów. Poza tem 1 członek Rady mianuje jeszcze ze swej strony naczelnik powiatu (Kreischef).

W Łowiczu rezultat wyborów przedstawia się jak następuje: w kurji I wybrano 6 żydów, w kurji II i III — 12 polaków.

W Pułtusku w kurji I wybrano również 6 żydów (głosowało 801 żydów i 244 polaków) w kurji II i III — 12 polaków.

W Pruszkowie (wybory kompromisowe) przeszła lista, wystawiona przez zjednoczonych polaków i żydów: 10 polaków i 2 żydów.

W Kolnie wybrano 6 polaków i 3 żydów.

W Ostrowiu również 6 polaków i 3 żydów. Ławnikami zostało 2 polaków i 2 żydów.

W Białej Rawskiej do Rady wchodzi 9 żydów (o ile nie nastąpi porozumienie i rezygnacja żydów z kilku mandatów na rzecz polaków). Na listy wyborcze zapisało się tutaj 257 żydów a tylko 50 polaków. Większość żydowska we wszystkich 3 ch kurjach.

W Dobrej wybrano 2 żydów i 4 polaków.

W Uniejuwie (pow. turecki) do Rady weszło 6 polaków, żydzi własnych swych reprezentantów w Radzie miejskiej nie mają.

W Makowie w kurji I-ej zapisało się 231 żydów i 74 chrześcijan; w II-ej — 174 żydów i 106 chrześcijan; w III-ej — 128 żydów i 95 chrześcijan Rada więc m. Makowa, o ile by nie doszło do porozumienia z polakami, i o ile żydzi nie „ofiarują“ polakom kilku mandatów, składać się będzie wyłącznie z żydów

W okolicach, które bardzo ucierpiały skutkiem wojny, naprz. po prawej stronie Wisły, o żywszej akcji wyborczej nie słychać. Dotychczas wiadomo tylko o rezultacie wyborów w Siedleach, gdzie wybrano do Rady Miejskiej 12 chrześcijan i 12 żydów.

Podobnie i w północno wschodnich okolicach Królestwa Polskiego, akcja wyborcza toczy się bardzo ospale. W Mławie naprz. do niedawna nie zapisało się na listy wyborcze ani jeden wyborca.

I tu jednak żydzi wykazują stosunkowo większą ruchliwość, niż polacy.

W miastach, gdzie pierwszoterminowe wybory zostały rozbite, a mianowicie w Tomaszowie i Częstochowie rozpoczęto wybory na nowo. W Tomaszowie rozpoczęło się głosowanie 27 stycznia, w Częstochowie we wtorek 6 lutego. Wielce też jest ciekawy rezultat tych wyborów w drugim terminie.

Strz.

Kr. edstawienia dia naszych Czytelników

Na czwarte z rzędu przedstawienie, które przypada we srode dnia 14-go lutego 1917 r. wybraliśmy wspaniały dramat p. t.

OTELLO

z gościnnym występem p. St. Knake-Zawadzkiego
każdy z Czytelników naszych, oadż za okazaniem kwitu z opaconej prenumeraty, oadż też po przedstawieniu kuponu, ma prawo zakupić co tydzień 1 loże lub 4 krzesła, amfiteatru albo balkony.

Ze względu na udział gościa warszawskiego ceny miejsc nieznacznie podwyższone.

Loże 6 cio osobowe	4 rb 50 k.
" 4-ro	3 rb. —
Krzesła od 1—3 włącznie i rb.	—
" " 4, 5, 6	80 k.
" " 7, 8, 9, 10, 11,	65 k.
" " 12, 13, 14, 15	50 k.
" " 16, 17, 18, 19	35 k.
" " 20, 21, 22, 23, 24	30 k.
Amfiteatr 1, 2, 3, 4	40 k.
" 5, 6, 7, 8	30 k.
" 9, 10, 11	20 k.
Balkon 1	35 k.
" 2	20 k.
" 3	15 k.
Galeria	12 k.

Po cenach powyższych bilety na przedstawienie srobowe nabywać można w Admini. tracji „Kurjera“ Zachodnia 37) tylko do g. 4 dnia 14-go b. m. W dzi ni przedst. wi nia od g. 4 do 4 po po. bilety do nabycia w kasie teatralnej po cenach popularnych. —

Kronika

— **W sprawie kursu rubli i marek.** W ubiegłą niedzielę odbyło się na giełdzie warszawskiej posiedzenie przedstawicieli banków, towarzystw kredytowych ziemskich, tow. ubezpieczeniowych i handlowych, w celu uregulowania swiezo ustanowionego przez władze kursu rubli.

W debatach wzięło udział około 30 delegatów. Wybrano specjalną komisję, do której weszli: prezes Warsz. Twa Kredytowego, Czalewicz, przewodniący Kom. Geldowego K. Natanson, dyr. Twa Wzaj. Kred. H. Kaden, prezes Twa Kred. Ziemi. — J. Załuski oraz pp. Ad. Peretz i P. Heilborn.

Jako radca prawny powołany został do Komisji powyższej rejent Landau.

— **Sprawy drobnego kredytu.** Przy prezydium policji utworzony został wydział pod nadzorem którego znajdować się będą wszystkie Towarzystwa wzajemnego kredytu i kasy pożyczkowo oszczędnościowe.

Wydział ten załatwiać będzie wszystkie sprawy, które dawniej załatwiał Komitet dla spraw drobnego kredytu.

Do dnia 15 lutego wszystkie Tow. wzajemn. kredytu winny odbyć swe ogólne zebrania i dostarczyć dokładne sprawozdania o swej działalności.

— **Wyjazd radnych do Warszawy.** W tych dniach wyruszyła z Łodzi do Warszawy grupa radnych miejskich w celu zapoznania się z regulaminem oraz całokształtem prac Rady Miejskiej w stolicy.

— **Z kasy pożyczkowej przy magistracie.** Na posiedzeniu onegdajszym zarządk kasy postanowili termin spłaty 157 pożyczek, suma których wynosi ogółem 6772 mk. — prolongować na dwamiesiące. Poza tem przyjęto 3 prosby na otrzymanie pożyczek z dwu miesięcznym terminem na sumę 118 mk. Obecnie otrzymuje pożyczki z kasy 900 osób.

— **Odczyt p. Zofji Wojnarowskiej.** Zapowiedziany odczyt p. Zofji Wojnarowskiej o „Nocy Listopadowej“ Wyspiańskiego wygłoszony zostanie w niedzielę dn. 11 b. m. o godz. 4 e po poł. w Tow. Krzew. Oświaty, przy ul. Podleśnej № 1. Weisicie 10 kop.

— **Z Tow. Krajoznawczego.** W niedzielę, dn. 11 b. m. o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. (Piotrkowska № 91, lewa olicyna) odbędzie się pogadanka dla dzieci, na której ks. prefekt Antosiewicz opowie zajmujące szczegóły o Jeruzolimie, uzupełniając żywe słowa bardzo ładnymi przezroczkami.

— **Kuchnie ruchome.** Jak donosi z Warszawy „Kurjer Polski“ — Główna Rada Opiekuńcza postanowiła uruchomić kilka kuchni wędrownych, które rozstawiając po mieście, wydawałyby ubogiej ludności gorącą strawę.

Kuchnie tego typu na pierw mają powstać w Łodzi, gdzie potrzeba podobnego rodzaju pomocy daje się najbardziej odczuwać.

— **Więcej tanich obiadów!** Delegacja N. P. Biednym zwróciła się z podaniem do Magistratu o powiększenie ilości wydawanych w tanich kuchniach obiadów o 10,000 porcji dziennie.

— **Z Biura Zjednoczonych Kooperatyw Łódzkich.** Wśród stowarzyszeń spożywczych, należących do Biura Zjednoczonych Kooperatyw Łódzkich, powstała myśl założenia w Łodzi robotniczego klubu spółdzielczego, połączonego z czytelnią pism i czasopism i odpowiedzialną biblioteką społeczno-ekonomiczną. Myśl ta znalazła szczerą odzew w szerszych kręgach członków poszczególnych stowarzyszeń spożywczych, czego najlepszym dowodem jest fakt, że odbyte w bieżącym tygodniu zebranie ogólne dwóch nawskras robotniczych kooperatyw przeznaczyły na cel powyższy rb. 100 i rb. 50, a zarządy pozostałych stowarzyszeń mają również na ogólnych zebraniach z odpowiednimi wnioskami w tej sprawie wystąpić.

W związku z projektem powyższym — ostatnie posiedzenie Biura Zjednoczonych Kooperatyw Łódzkich poświęcone było omówieniu znaczenia tego rodzaju klubów dla ruchu spółdzielczego. — Jednocześnie zgromadzeni na posiedzeniu przedstawiciele kooperatyw, należących do Biura, jednogłośnie podkreślali wielką rolę, jaką może odegrać projektowany Klub w życiu społecznym warstwy robotniczej.

— **Z Komisji Zjednoczonych Stow. Robotniczych współdzielczych.** Wczoraj przy ulicy Pastelnej odbyło się posiedzenie Komisji Zjednoczonych Robotniczych Stowarzyszeń Współdzielczych. Ustalono iż liczba członków pięciu zjednoczonych kooperatyw wynosi 5134, (razem z rodzinami 25,670). Dodawszy 17,000 robotników z klasowych związków zawodowych robotniczych Komisja zaspakaja 43,049 osób z klasy robotniczej.

Starań zarządu kooperatywy pracowników służby ruchu i warsztatów kolejki elektrycznej łódzkiej o założenie w poczet członków nie uwzględniono ze względu na nieklasowość tejże kooperatywy.

— **Ściąganie podatku repartycyjnego.** Z dniem wczorajszym upłynął termin wpłaty podatku repartycyjnego do Głównej kasy przy Magistracie. Od osób, które nie wpłaciły określonej sumy podatku — pobierane będzie tytułem kary jeszcze 15 proc. nadwyżki.

— **Sprzedż nafty w Delegacji Zaprowiantowania Miasta** która była chwilowo wstrzymana, obecnie została wznowiona.

Wyławianie kwitów na otrzymanie nafty odbywa się przy ul. Piotrkowskiej nr. 14 przed południem.

Na każdą legitymację zamiast — 10, otrzymuje się obecnie tylko 5 f. nafty.

Wypadki i kradzieże:

— **Pozary.** Wczoraj o 1-ej po południu w fabryce trykotów firmy Winkler, Gertner i Borman przy ulicy Mikołajewskiej 84 wybuchł pożar w oficynie na pierwszym piętrze, gdzie mieści się skład towarów.

Straż ogień umiejscowiła, przyczem wiele towarów zostało uszkodzonych z powodu zamoczenia.

— **Dzś o godzinie 5-ej rano** wyznikł pożar u Millera przy ulicy Wschodniej № 65. Jak się okazało, ślusarze, którzy pracowali przez dzień wczoraj przy ogrzewaniu zamrażniętych rur wodociągowych zaprzążyli ogień.

Zawezwane pięć oddziałów straży, o godzinie 7 i pół rano ogień umiejscowiły.

Ze związków i stowarzyszeń.

— **Ze Stow. robotniczego „Światło“.** Zarząd Stow. robotniczego oświatowego „Światło“ w pierwszych dniach lutego bież. uruchomił trzecią filję, tym razem na Chojnach, przy ul. Rzgowskiej pod № 37. Za przykładem filji pierwszej także i na Chojnach tworzy się biblioteka naukowa robotnicza przy filji, oraz czytelnia pism.

Kursy naukowe w filji w formie wykładów i odczytów rozpoczynają się w tych dniach. Liczba nowych członków „Światła“ na Chojnach wynosi około 200. Przy końcu mies. lutego „Światło“ otwiera trzecią filję na Batutach.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Cegielniana 63)

Arcydzieło narodowej literatury „Wesele“ wystawia Teatr Polski w sobotę, dnia 10 lutego r. b. o godz. 8 wiecz. z gościnnym występem p. St. Knake Zawadzkiego w roli Gospodarza. Jest to edna z najwspanialszych kreacji znakomitego artysty, który słowa wielkiego poety z przedziwną odwarza maestrja. Wystawienie „Wesela“ uważa sobie zespół teatru polskiego za wysoki honor; reżyseria zaś dokłada wszelkich starań, aby sztuka, która ma i w Łodzi piękną tradycję wypadła w każdym szczególe artystycznie.

W niedzielę, dnia 11 lutego r. b. o godz. 3 po poł. potężna tragedia Wil. Szekspira p. t. „Otello“ ze współudziałem p. St. Knake-Zawadzkiego, który kreuje tytułową rolę — wieczorem zaś po drugi „Wesele“

Warszawski teatr „Rozmaitości“

Trzy komedje składają się na repertuar gościnnych występów warszawskiego teatru „Rozmaitości“ 26 b. m. idą „Wilki nocy“ T. R. tnera, 27 go „Zmartwienie pana Hemelbeina“ St. Krzywoszewskiego i 28 go „Eskapada“ Trarieux'a.

Zainteresowanie się przyjazdem pierwszej sceny polskiej do Łodzi jest ogromne, a świadczą o tem fakt, że wiadomość o gościnnym występie „Rozmaitości“ lotem ptaka rozfrunęła po naszym mieście. Zewsząd zapytują się, od kiedy rozpocznie się sprzedaż biletów.

Interesującym się przyjazdem teatru „Rozmaitości“ komunikujemy, że o dniu sprzedaży biletów nastąpią specjalne zawiadomienia.

Wieczór amatorski.

W poniedziałek, dnia 12 b. m. o godz. 7 e i pół wiecz. odbędzie się w teatrze Polskim przy ul. Cegielnianej 63, wieczór amatorski na rzecz tanich kuchni dziecięcych: № 92 i № 12. Program nader urozmaicony składać się będzie z d. kamacii, śpiewu, żywych obrazów pod kierownictwem znanego artysty malarza p. Radwańskiego, rytmiczne gimnastyki, pod kierownictwem p. Heleny Paszkówny, komedjki itp. Ze względu na cel sympatyczny wieczór ten zasługuje na szczególne poparcie.

Pozostałe bilety do nabycia od soboty w ułkerni Roszkowskiego, a w poniedziałek od 4-ej po poł. przy kasie teatru.

Kino-Teatry w Łodzi.

„Casino“ (Piotrkowska 67) Dziś drama „Besja“, z Polą Negri, Mia Marą i Dulembianką — „Odeon“ (Przejazd 2). Dziś wspaniały 6 cio aktowy dramat p. t. „Godzina duchów“ z słynną pięknoscią Marią Vidal w roli głównej

Mowa generał-gubernatora von Beselera.

(Dalszy ciąg)

Następnie związały się z tą wojną, w czasach dzieciństwa naszego cesarza, a później jego chłopięctwa, dalsze wielkie doniosłości zdarzenia, mające na celu zjednoczenie Niemiec. W ramach krótkiego streszczenia nie mogę oczywiście wskazać po szczególe na wszystkie a doniosłe wypadki, jakie są z życia naszego cesarza później wydatzły. Wśród tych spostrzeżeń pomnie obrzymia wońne sukcesy na Ameryce Północnej, ani też nie zatrzymam się dłużej przy walkach, jakie się później toczyły pomiędzy Rosją a Turcją Wschodnią.

Nastąpiły wojny o zjednoczenie, a rok 1884 był datą oswobodzenia Szlezvingu i Holsztynu. Rzucił to również dziwne światło na oswobodzicielkę narodów, jaką chce być Anglia, że już wówczas z ukosa patrzala na tę wojnę oswobadzającą i że jej się to wcale nie podobalo, jak Niemcy, wówczas jeszcze nie zjednoczone, zwrócili się przeciw niewielkiej Danji i kiedy się okazały panującymi w tych stronach, łącząc równocześnie ze swą nową posiadłością dalszy rozwój sił militarnych, a także i potęgi na morzu. Przyszły następnie walki z r. 1866, a później wielki rok wojny 1870, rok urodzin cesarza niemieckiego. Nasz cesarz przebywał wówczas jako 11 letni chłopiec w Homburgu, na dworze swej wielkomyślniej matki, cesarzowej Wiktorji i nie mógł jeszcze iść do boju razem z drugimi. I co powstało z tej walki z Francją? — cesarstwo niemieckie.

Moi panowie. Jak państwo niemieckie oceniane było potem nawet przez wrogów naszych, o tem pozwolę sobie w krótkich jeszcze słowach pomówić. Jakie znaczenie miało posiadanie państwo niemieckie, określili to w swych podniosłych słowach nasz wielki cesarz Wilhelm I, a mianowicie: Państwo niemieckie ma być państwem bojaźni Bożej i dobrych obyczajów. Ze ów wielki cesarz, który wiedział bardzo dobrze, co stanowi potęgę, wielkość i siłę narodu we wszechświecie, nie rozumiał przez to, żebyśmy się odtąd schronić mieli bojaźliwie w kącie z książką do nabytżenstwa, tego pewnie panom objaśnić bliżej nie potrzebuje jednak chciał przez to powiedzieć, że cała sztuka państwowa i całe stanowisko państwa niemieckiego we wszech świecie przelniknęta być winny szlachetnym i wzniosłym duchem, a zarazem wielkimi i szlachetnymi celami.

Stato się tak, że dwa następujące potem 10-lecia, jakie przeszły pod berłem sędziwego cesarza i pod krótkim panowaniem zbyt wczesnie zgasłego cesarza Fryderyka II, poświęcone były budowie wewnętrznego gmachu państwa

OBWIESZCZENIE.

W celu przyspieszenia rewizji na granicy usilnie zaleca się podróżującej publiczności cywilnej, aby brała ze sobą pieniądze papierowe możliwie tylko w kilku papierkach, ewentualnie w papierach wyższej wartości.

Zabieranie monet złotych i srebrnych do państwa neutralnych jest wzbronione.

Warszawa, dnia 2-go lutego 1917 r.

Cesarsko-Niemieckie
Generał-Gubernatorstwo Warszawskie

ś. t. p.

Jan Gołębiowski

mieszkaniec miasta Łowicza, zmarł d. 8 lutego r. b.,
przeżywszy lat 74.

Wyprowadzenie zwłok na stary cmentarz katolicki
nastąpi w sobotę, dnia 10 lutego r. b. o godzinie 2 po poł.,
z domu przy ulicy Konstantynowskiej Nr. 75.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Dziewci, wnieki i prawnieki.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 8-go
lutego.

Wschodnia widownia wojny.

Front wojsk ks. Leopolda Bawar-
skiego.

Pod Kislilinem na zachód od
Łucka, dokonaliśmy pomyslnego na-
tarcia wywiadowczego.

Front wojsk generała - pułkownika
arcyksięcia Józefa

W Karpatach śnieżnych i na te-
renie górskim Mołdawji zachodniej
zżywiła się po wielokroć akcja ognio-
wa i toczą się utarczki oddziałów
wywiadowczych.

Grupa wojsk generała feldmarszałka
Mackensena.

Sytuacja bez zmiany.

Front macedoński.

Pomiędzy jeziorem Ochrida a je-
ziorem Prespa — utarczki przedniej
straży podczas których uprowadzono
jeńców francuskich.

Zachodnia widownia wojny.

Grupa wojsk generała-feldmarszał-
ka Albrecnta Wuertemburskiego

W łuku Ypres wieczorem pano-
wała energiczna akcja ogniowa.

W łuku Wytschaete przy pomo-
cy wielkiego wybuchu zburzyliśmy
znaczna część podkopów nieprzyja-
cielskich.

Eskadra samolotów angielskich
rzuciła bomby na miasto Bruegge,
które oprócz zrujnowania domów za-
biły w szkole kobiety i 16 dzieci, o-
raz raniły ciężko 2 dorosłych. Urzą-
dzenia militarne nie odniosły uszko-
dzeń.

Front wojsk gen. feldmarszałka

Ks. Rupprechta Bawarskiego

Po obu stronach kanału La Bas-
sée, nad Ancre oraz pod Bouchaves-
nes, walka artyleryjska wzmogła się
wobec dni poprzednich.

Po północy Anglicy uderzyli na
północny brzeg Ancre, oraz na pół-
nocny-wschód od Bouchavesnes.
Ograniczone sukcesy początkowe zo-
stały szybko wyrównane przez kontr-
natarcie nasze.

Front Niemieckiego Następcy
Tronu.

W dolinie Aire i pod Vauquois,
na wschód od Argonów, kolumny
atakujące uprowadziły 17 jeńców
z rowów francuskich.

Pierwszy General-Kwatermistrz
Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN, (Urzędowo). 8-go lutego.

Wschodnia widownia wojny.

Atak nieprzyjacielski na wscho-

dzie od doliny Casinu, udaremnlony
został za pomocą naszego ognia już
w pierwszych początkach.

Na zachodzie od Woronczyna
niemieckie oddziały atakujące, które
wtargnęły do stanowiska nieprzyja-
cielskiego, zadaly jego załozce po-
ważne straty i nie poniosłszy strat,
powrócily z kilkoma jeńcami.

Włoska widownia wojny.

Oprócz maryn, pomysłowej dla
nas przedsięwzięcia pod Tolcinem
i w Valarsa (na północno-wschod-
dzie od Rovereto) akcja ataku, bez
znaczenia.

Południowo-wschodnia widow- nia wojny.

W okolicy Derała zaudarm pa-
trolujący zestrzelił latawca włoskiego.

Zastępca szefa sztabu generalnego
v. Hoefler,
marszałek polny porucznik.

Co opowiadają Rosjanie.

PETERSBURG, 6 lutego. — Wiel-
ki sztab generalny donosi 6 lutego:
Front zachodni:

W okolicy Rygi odpędzono do
rowów wyjściowych kolumny nie-
przyjacielskie, posuwające się do a-
taku na północnym wschodzie od
wsi Kalucen.

W okolicy miejscowości Lindon,
na północnym-zachodzie od Friedrich-
stadtu, stwierdzono koncentrację
wojsk niemieckich, które wkrótce
przeszły do ataku. Ogniem naszym
rozpryszono je.

Ogniem naszym zmusiliśmy do
opuszczenia się latawiec niemiecki na
północnym-zachodzie od Postaw.

Front rumuński:

Wymiana ognia i wywiady pa-
trolni.

Front kaukaski:

Zmiany nie zaszły.

PETERSBURG, 7 lutego. — Wielki
sztab generalny donosi 6 lutego:

Front zachodni:

Na froncie zachodnim podjął
nieprzyjaciel, po silnem przygotowa-
niu artyleryjskiem, atak na nasze
wojska na zachodzie od miejscowo-
ści Wola Sadowska, w odległości 15
wiorst na południe od miasteczka Ki-
sielin. Powitaliśmy go ogniem tak,
iż musiał cofnąć się do swych ro-
wów wyjściowych.

Nota Hiszpanji.

GENEWA, 8.2. Pisma paryskie
zamieszczają następujące szczegóły,
otrzymane z Madrytu, a dotyczące
ostatniego posiedzenia rady ministrów
Trwało ono aż do godziny 2-ej po
północy, redakcja bowiem noty,
zwróconej do państw centralnych, na-
stręczała poważne trudności. Roma-
nones zawiadomił głównych ministrów
hiszpańskich: Maure, Dato i innych
przywódców stronnictw o treści no-
ty. Kapitanom wszystkich statków
hiszpańskich polecono, aby na każ-
dym statku znajdowała się odpowie-
dnia liczba łodzi ratunkowych.

BERN, 8.2. Paryski „Temp“ do-
wiaduje się z Madrytu, że według in-

formacji, rozesełanej przez „Corres-
pondencia de Espana“, w odpowiedzi
na odezwę Wilsona rząd hiszpański
zawiadomi Stany Zjednoczone, że
Hiszpanja nie może zejść z dotych-
czasowego stanowiska, ponieważ pra-
gnie pracować nad zabezpieczeniem
wszelkich środków, służących do roz-
woju życia narodowego. Rząd hisz-
pański, tak dotychczas, tak i w dal-
szym ciągu zachowa najściślejszą
neutralność.

GENEWA, 8.2. Dzienniki francuskie donoszą,
że z okrętów hiszpańskich, które przed ogłosze-
niem noty niemieckiej udały się w drogę do
Anglii i Francji, dziesięć mających stałe miejsce
pobytu w Bilbao, zna duje się jeszcze w drodze.

GENEWA, 8.2. Z Madrytu donoszą do pa-
ryskiego „Journala“: Dziennik madrycki „Corres-
pondencia“ dowiaduje się się, że okręty towa-
rowe hiszpańskie, mające gęstą niemieckie, mogą
bez przeszkody zawijać do portów angielskich,
ze jednak udzielone im gęstki uważane będą za
nieważne na powrót do Hiszpanji.

LUGANO, 8.2. Dzienniki medjołańskie dowia-
dują się, że przed portem Las Palmas służbę
strażniczą pełni kłazownik hiszpański „Cataluna“,
pilnujący, aby internowane tam statki niemieckie
i austriackie nie zechciały próbować ucieczki.
Od zachodu stonca aż do świtu port jest całko-
wicie zamknięty.

Stanowisko Szwecji.

SZTOKHOLM, 8.2. — Biuro tele-
graficzne szwedzkie dowiaduje się,
że poseł amerykański w Sztokholmie
już doręczając notę Wilsona w dniu
6 lutego otrzymał wskazówkę, że
Szwecja prawdopodobnie nie zechce
pojść w ślady Stanów Zjednoczonych.
Ostatecznie co do tego postanowienie
zapadło na wczorajszej radzie mi-
nistrów.

Protest Brazylii.

RIO DE JANEIRO, 8.2. — Donie-
szenie agencji Havasa: Minister spraw
zagranicznych doręczył posłowi nie-
mieckiemu protest z powodu blokady
zarządzonej przez Niemcy, oraz z
powodu działalności niemieckich łod-
dzi podwodnych. Protest ten czyni
Niemcy odpowiedzialnymi za pod-
danych, towary i okręty Brazylii.

Ambasador hr. Bernstorff.

KOPENHAGA, 8.2. Ambasador
niemiecki hr. Bernstorff wraz z ca-
łym personelem ambasady w Sta-
nach Zjednoczonych powróci do Nie-
miec przez Kopenhagę na parowcu
„Frederic 8“, należącym do przedsię-
biorstwa skandynawsko-amerykań-
skiego, a przebywającym obecnie w
Nowym Jorku.

Układy w tej sprawie, jak dono-
szą „National Tidende“, są w toku.
Przybycia hr. Bernstorffa do Kopen-
hagi w podobnym razie należałoby
oczekiwać w początkach marca.

Ratyfikacja zerwania sto- sunków.

WASZYNGTON, 8.2. — 78 gło-
sami przeciwko 5 senat ratyfikował
zerwanie stosunków dyplomatycznych
z Niemcami.

Ochrona interesów.

BERLIN, 8.2. (Urzędowo). Ochro-
nę interesów niemieckich w zagranicy
nieprzyjacielskiej, którą sprawo-
wały dotychczas Stany Zjednoczone-
obejmuje ogółem Szwajcaria, na Ro-
sję i na Egipt Szwecja, następnie
w Maroku, w strefie francuskiej, i w
strefie Tangeru—Holandja. Uregulo-
wanie reprezentacji interesów na-
szych na poszczególnych obszarach,
gdzie objąć jej nie może Szwajcaria,
pozostaje zastrzeżonem. Ochronę in-
teresów amerykańskich w Rzeszy,
oraz sprawowaną dotychczas, przez
Stany Zjednoczone ochronę japoń-
czyków, rumunów i serbów objął
rząd hiszpański, wobec czego przed-
stawiciele jego miarodajni są w tych
sprawach zarówno jak już dawniej
w sprawie ochrony Rosjan, francu-
zów, belgijczyków i portugalczyków,
natomiast ochrona interesów angiel-

skich przeszła na poselstwo holen-
derskie i konsulaty holenderskie.

Narady w Londynie.

BERLIN. — Z Hagii donoszą do
„Berliner Tageblattu“: Z Londynu
donoszą, że ambasador amerykański
odbył d. 6-go b. m. naradę z sekre-
tarem spraw zagranicznych, Balfou-
rem.

Angielska mowa tronowa.

BERLIN. Przy otwarciu sesji
parlamentu angielskiego król Jerzy
wygłosił, jak donosi agencja Reutersa
mowę następującą:

„W zamiarze rozpoczęcia roko-
wań pokojowych, nieprzyjaciel wy-
stąpił z pewnymi propozycjami. Treść
ich jednak nie przedstawiała podsta-
wy możliwej do rokowań. Ludy moje
w całym państwie i dzielni moi sprzy-
mierzeńcy pozostają mocni i jedno-
myślni w decyzji przeprowadzenia
usprawiedliwionych żądań powetowa-
nia i zadośćuczynienia na przyszłość
i rękoma na przyszłość, które uwa-
żamy za żywotne dla postępu cywi-
lizacji. W odpowiedzi na zaproszenie
Wilsona wymieniliśmy, o ile to jest
obecnie możliwe, cele ogólne, będące
warunkiem urzeczywistnienia tego
zamiaru. Groźby dalszych zbrodni
przeciwko prawu międzynarodowemu
i przeciwko powszechnym prawom
ludzkości posłużą tylko do wzmocnie-
nia stanowczości naszej.

Podczas miesięcy zimowych flota
moja spełniała w dalszym ciągu bez
przerwy uadźór nad morzami i ze
wznowioną dzielnością dokonała blo-
kad nieprzyjaciela. Armje moje wal-
czyły pomyslnie nietylko w Europie,
lecz także w Egipcie, Mezopotamji
i Afryce wschodniej i są zupełnie
przygotowane do wznowienia, w łącz-
ności ściślej i jaknajprzyjaźniejszej
ze sprzymierzeńcami mymi, walki na
wszystkich widowniach wojny“.

Mowa kończy się słowami nastę-
pującemi:

„Jestem przeświadczony, że ludy
moje odpowiedzą każdemu żądaniu,
koniecznemu dla powodzenia sprawy
naszej, z tą samą stanowczością i do-
statecznem poświęceniem, które od
początku wojny przepełniają mnie
uczuciem dumy i wdzięczności“.

Hr. Tisza o sytuacji.

BERLIN. — Prezes ministrów wę-
gierskich, hr. Tisza, wygłosił w po-
nedziałek w sejmie węgierskim
dłuższą mowę, w której oświadczył,
między innemi, na podstawie porozu-
mienia z ministrem spraw zagra-
nicznych, co następuje:

„Dotychczas nie mamy też pod-
stawy do przypuszczenia, aby po-
stanowienie nasze nie znalazło odpo-
wiedniego zrozumienia w większości
państw neutralnych. Jedynie rząd
Stanów Zjednoczonych Ameryki od-
powiedział ściśle zerwaniem stosun-
ków dyplomatycznych z Niemcami.

Demonstracja w Amsterda- mie.

KOPENHAGA, 8.2. „Politiken“
dowiaduje się z Amsterdamu:

Stronnictwo socjalistyczne urzą-
dziło z powodu braku środków ży-
wności, oraz jako protest z powodu
możliwości wciągnięcia Holandji do
wojny, wielką demonstrację. Dzie-
sięciotysięczny tłum przeciągał uli-
cami, śpiewając marszylankę. Cały
ruch uliczny wstrzymano. Po groź-
nych starciach z policją, manifestan-
ci dotarli aż do mieszkania burm-
istrza, który przyjął deputację. Do-
czyła ona burmistrzowi protest pra-
ciwko niemożliwemu nadal do zna-
sienia ogłodzeniu i przeciwko wnie-
szeniu się Holandji do wojny.

Wybuch bomby.

AMSTERDAM, 8.2. Wczoraj wie-
czorem u wejścia na gietdę wybuch-

KUPON

dający prawo zakupu biletów na przed-
stawienia srodowe Czytelników
- - N. Kuriera Łódzkiego - -

Kupon ten należy okazać w Administracji „Kurjera“
ul. Zachodnia 37, przy zakupie biletów.
Ważny tylko do dnia 14 lutego.

ła bomba. Nikt nie został ranny, oraz nie powstały żadne szkody.

Sprawcy nie wykryto.

Wyzywienie Belgji.

BERLIN, Z Rotterdamu donoszą do „Lokal Anzeigera“:

Dziennik angielski „Manchester Guardian“ porusza sprawę dostarczenia żywności Belgji w razie wybuchu wojny pomiędzy Ameryką a Niemcami. Komisja amerykańska, zajmująca się rozdawnictwem żywności w Belgji, nie mogłaby w takim razie wykonywać swych czynności. Istnieje także możliwość przeniesienia tej komisji do jednego z krajów neutralnych i uznania działalności jej za uuprawnioną. Szwajcaria nada się do tego najlepiej, gdyż nie posiada żadnych interesów na morzu.

Ustąpienie ks. Abruzzów.

BERN, 8.2. Dzienniki medjołańskie donoszą, że ks. Abruzzów ze względu na zły stan zdrowia ustępuje ze stanowiska naczelnego wodza floty włoskiej. Następcą jego ma być admirał Thaon de Revel, który równocześnie obejmie kierownictwo sztabu admiralicii.

Dymisja Protopopowa?

FRANKFURT N.M., 8.2. „Frankfurter Ztg.“ donosi z Bazylei pod datą 7 b. m.: Jak donosi „Journal“ z Petersburga, Protopopow podał się do dymisji.

Wojna l. p.

BERLIN, 8.2. Wczorajsze doniesienia, dotyczące wojny podwodnej, wykazują, że w ciągu jednego dnia zatopiono 40.000 ton.

Autonomia Flandrii.

BRUKSELA. Biuro Wolffa donosi: Według informacji prasy flamandzkiej, w ubiegłą niedzielę odbyło się w Brukseli zebranie przeszło 200 przesów wszystkich czynnych flamandzkich grup z całego kraju. Zebrani oświadczyli się jednomyślnie za autonomią narodu flamandzkiego i powołali do życia „radę Flandrii“, której zadaniem ma być podjęcie dalszych kroków ku osiągnięciu tego celu. Jednymyślnie uchwalona odezwa do narodu flamandzkiego wyjaśnia cele tego zadania.

Kamozatka zatonała!

FRANKFURT N.M., 8.2. „Frankfurter Ztg.“ donosi ze Sztokholmu: Według doniesienia z Petersburga, dn. 30 stycznia miało miejsce w północnej części Azji wschodniej straszne trzęsienie ziemi. Większa część półwyspu Kamozatka zniknęła w morzu.

Anglia, Ameryka i Japonia.

„Germania“ pisze:

Od Amerykanina-Niemca, który powrócił właśnie z Nowego Jorku, otrzymujemy następującą ciekawą wiadomość:

Na bankiecie, w którym wziął udział również nasz mąż zaufania, a na który zaproszono też Roosevelta, jeden z anglików mówił o „prawdziwej“ neutralności Ameryki, na co był prezydent powiedział: Ameryka spodziewa się, iż Anglia nie zapomni o usługach Ameryki w czasie wojny światowej i że podczas układów po-

między Ameryką a Japonią, które nastąpią prędzej czy później, okaże się ona tak samo „przychylną“ względem Ameryki.

„Germania“ czyni uwagę:

Już w r. 1916 Gustaw Frensen w pracy „List“ wskazywał na to, że pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Anglią od r. 1911 istnieje tajna umowa, na mocy której najpierw Ameryka dopomóżce anglikom w zniszczeniu Niemiec, później zaś Anglia ma dopomóc Ameryce w usunięciu konkurencji japońskiej. Przepuszczanie Japonia jest również bardzo dobrze poinformowana o umowie pomiędzy Ameryką a Anglią przeciwko Niemcom i Japonii. Albowiem dzienniki i czasopisma japońskie domagały się nie tylko głośno i otwarcie wypowiedzenia przynierza japońsko amerykańskiego, lecz nawet grożą przymierzem niemiecko-japońskim przeciwko Anglii. Pan Wilson, w którym tak długo, pomimo jego szczególnej neutralności względem nas, dopatrywaliśmy się jeszcze idealnego przyjaciela pokoju, w powyższym oświadczeniu wygłada całkiem inaczej. Pragnął on pokoju nie z pobudek idealnych, lecz jedynie, by nie dopuścić do zbyt długiego osłabienia Anglii, ażeby w myśl umowy była ona jeszcze w stanie poprzeć Stany Zjednoczone przeciwko Japonii.

Nadesłane.

Dla zasilenia funduszu L. Z. Tow. Op. nad Sierotami Zarząd zakrzęcił się koło urządzenia jarmarku „Pod Biegunem“ w gmachu Siemens-ula bliższego zaznajomienia publiczności z atrakciami, w jakie będzie obfitowała zabawa, pozwalamy sobie podać poniżej małe feljtoniki, który nam nadesłany został przez jedną z czy-

telniczek. Nadmieniamy że jarmark odbywać się będzie w d. 10, 11, 12 i 13 b. m.

Do Sz. Publiczności miasta Łodzi.

Mam ja dziś zadanie trudne, przejdę wszakże wprost do rzeczy. bo gadulstwo moje nudne dobre chęci wnet zniweczy. Chodzi tu o bardzo wiele boć o humor, o wesele na „Bazarze“ na sieroty, by uzbierać dużo floty. Będzie jarmark nad jarmark, „Pod Biegunem“ zwać się będzie, urodziwe tam karoczarai uwić się będą wszędzie, — a wraz z kawą i ciastkami — usmęchają ci w nagrodę, bo współczują smac z dziećmi, co straciły swą zagrodę. Przyczyni się więc, Publiczności, i nam wóć dać swęj litości, by sierotki, których wiele miły strawę choć jałową, by w tym marnym wątym ciele zachować im duszę zdrową.

Wśród wojennych świata waśni, postuchasz tam pięknych baśni, a dowcipu wartki strumień wprawi Cię wnet w sferę zdumień. Tam znów kwartet rżnie od ucha, aż pokrzepisz swęgo ducha — wszystko to wśród trosk powodzi, znajdziesz „Pod Biegunem“ w Łodzi.

E. Margot For. kowa.

Kącik humorystyczny.

MUZYKALNE ROBACTWO.

(Z podręcznika etnograficznego).
..Robactwo domowe naogół jest bardzo muzyczne, czego dowodem jest choćby spostrzeżenie następujące: im pani domu posiada większy talent muzyczny, im więcej poświęca godzin pogłębianiu tonów fortepianowych, tem bardziej wzrasta liczba domowych zwierzątek jak pszczy, karaluchów, i t. p.

AUTENTYCZNE.

(10 letnia córeczka do mamusi):
Mateczko, co dziś grają...
(Mamusia czyta program): „Tajemnica Złotego parku, dramat socjalny.“
Socialny, a jaki, czy lewicy socjalnej czy prawicy.

Kupimy większą ilość

szyn kopalnianych

wag. od 9—12 kg, na metr bieżący.

Oferty z podaniem ceny prosimy składać w Tow. Akc.

L. I. Borkowski,

Łódź, Widzewska Nr. 30.

KLAMKI DO DRZWI

łatwe do założenia przez kogokolwiek bez żadnej słu sarskiej roboty, przy kwadratowym otworze conajmniej 3/8" ang. w zamku, dostarcza

na czarno emaljowane . . . . po 85 kop. za szlifowane, lecz nie emaljowane „70 „ /komplet

Tow. Akc. J. JOHN, ŁÓDŹ

Piotrkowska 217.

KAWA sieradzka słodowa

„Meszanka“ „Kes“.

Najlepsza KAWA zdrowia, z dodatkiem prawdziwej kawy. Sposób gotowania zwykły.

Przedstawiciel **St. Kubiak**, Łódź Grabowa 32.

Króliki rasowe bardzo tanio

DO SPRZEDANIA,

jak również i urządzenie dla hodowli królików podług najnowszego systemu. **Wiadomości:** Łódź,

Konstantynowska Nr. 51 m. 12 lewa **oficyna II-gie piętro.**

Odmrożenie

najlepiej got

Frigorin „Motor“

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych. **Cena tuki 30 kop.**

Karpińskiego

Balsam Bengalski

Znieczulający.

Sprawia natychmiastową ulgę w neuralgii, reumatyzmie, artretyzmie, migrenie, bólu zębów.

Cena pudełka Rb. 2.

Bolące miejsca natrzeć balsamem, pokrywając je następnie watą.

Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne Tow. Akc. „Fr. Karpiński“ w Warszawie, ul. Elekoralna 35, telefon 600.

W niedzielę, dn. 11 b. m. o g. 2-iej po poł. w sali jadalnej Tow. Akc. L. Geyera, przy ul. Piotrkowskiej № 301, odbędzie się doroczne **ogólne zebranie** Stowarzyszenia Spożywczego

„Wyzwolenie“

na które zaprasza wszystkich członków

Zarząd.

OGŁOSZENIA DROBNE:

A kuszerka Maria Kubińska, przy mule, Piotrkowska 197 m. 8.

B elizna trykotowa Detaliczna wyprzedaż Główna № 17. Galanteria.

D o hotelu na prowincji potrzebny numerowy młody kawaler, posiadający ewkolwiek kaucji. **Wiadomość** w eukierni p. Komara, ulica Działna 12.

D o sprzedania makulatura starej gazety) hurtownie i detalicznie **Wiadomość** w administracji „N.K.L.“ Zachodnia 37.

D o sprzedania kuchnia gazowa, ul. Drownowska № 34.

L ódź. Żyd. Tow. Opieki nad Sierotami poszu kuje gospodynie z odpowiednimi kwalifikacjami **Otęty** przyjmuje kancelarja „Dowu Sierot“ Północna № 38 (obok H'ien wa).

O tędy prywatne smaczne i tanio ul. Karola № 8 m. 14.

P racownia sukien C. Zawadzkiej wykonuje każda powierzona robotę starannie przedk i tanio. **Przyjmuje** także przeróbki Gotowe spódnice, fasony modne, ul. Szkolna 13, parter.

Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowe

na zastaw ruchomości

(Lombard Akcyjny)

Oddziały Łódzkie: I ul. Zachodnia № 31 II Pasaż-Majera 11 (Mikołajewska 23) zawiadamiają, iż **8 marca 1917r.** i dni następných odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ulicy Zachodniej № 31.

LICYTACJA

celem sprzedaży zastawów nieprolongowanych, we właściwym czasie a zastawionych w Oddziale I Zachodnia № 31 i w Oddziale II Pasaż Majera № 11 (Mikołajewska 23), Podczas licytacji prolongata zastawów wystawionych na licytację przyjmowaną nie będzie. Wykaz numerów zastawów podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w „Nowym Kurjerze Łódzkim“. **Procent należy już wpłacać.** 136-

Ważne dla handlujących!

Korzystajcie z okazji! Z powodu likwidacji interesu nabyć można bardzo tanio różne **resztki** barabanów surowych i kolorowych letnich i zimowych jak również chustki zimowe, odcinki na męskie i damskie ubrania i okrycia, także różne cęgi **ŁÓDŹ, ul. WIDZEWSKA 40. m. 10, front, II piętro, na prawo. CENY STAŁE.**

Akuszerka

z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Piotrogrdzie, praktykująca 20 lat przy ul. Piotrkowska 132 w podw.

P racownia dziecięcych ubiorów, I. Zarecki Kostantynowska № 25 m. 15 szyje palta uczelnowskie i ubrania dla dzieci.

P otrzebna zaraz zdolna pras. wazka i pracza. Południowa № 30

P oszukuje się ruchliwych kolporterów z kaucją dla szerzenia aktualnych wydawnictw wojskowych **Zgłoszenia** przez portjera hotelu „Savoy“ od 2—3 pp.

S tanisław Rosiak zabił paszport niemiecki wydany w Łodzi

renumeracja wyos:

W Łodzi rocznie — rb. 6, półr. — rb. 3, kwart. — rb. 1.50, miesięcz. — kop. 50.

Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 20, na prowincji (z przesyłką pocztową) rocznie rb. 8.60, półr. — rb. 4.30, kwart. — rb. 2.15, mies. — kop. 75.

Zagranicą: w Niemczech rocznie — mk. 24, półr. — mk. 12, kwart. — mk. 6, mies. — mk. 2.

W Austrii: rocznie — kor. 30, półr. — kor. 15, kwartalnie — kor. 7.50, mies. — kor. 2.50.

Redakcja i Administracja

Zachodnia 37,

otwarta od 8-iej rano — 7 wiecz., w niedziele, od 8 — 12.

Redaktor przyjmuje od godz. 12—2 w poł.

ogłoszenia:

Nadesłane: przed tekstem i w tekście kop. 50 za wiersz petirowy i lam. przed telegramami kop. 60.

Reklamy: za telegramami kop. 23 za wiersz petit. i lam.

dekrologja: za wiersz pet. i lam kop. 30.

wyozajne ogi ozenia: za wiersz pet. i lam. kop. 1

Mate ogłoszenia: za wyraz po 3 kop.; każde ogłoszenie najmnie) 25 k. posady poszukiwane po 2 k. za wyraz

Za dotęczenie reklam liczy się po 4 rb. od tysiąca

Wydawca i redaktor naczelny **Antoni Książek (Zachodnia 37).**

Druk „N. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia 37